

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (desiata komora)

zo 7. decembra 2023 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Poľnohospodárstvo – Financovanie z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) – Nariadenie (EÚ) č. 1305/2013 – Podpora rozvoja vidieka – Článok 29 ods. 3 – Ekologické poľnohospodárstvo – Finančná podpora ekologickej výroby v období konverzie – Pojmy ‚počiatočné obdobie‘ a ‚obdobie konverzie‘ – Nariadenie (ES) č. 889/2008 – Ekologické včelárstvo – Minimálne obdobie konverzie – Článok 38 ods. 3 – Nariadenie (ES) č. 834/2007 – Článok 17 – Konverzia“

Vo veci C-329/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Värhoven administrativen säd (Najvyšší správny súd, Bulharsko) z 27. apríla 2022 a doručený Súdnemu dvoru 17. mája 2022, ktorý súvisí s konaním:

Zamestnik izpálnitelen direktor na Dăržaven fond „Zemedelie“

proti

IW,

SÚDNY DVOR (desiata komora),

v zložení: predseda desiatej komory Z. Csehi (spravodajca), sudcovia M. Ilešič a D. Gratsias,

generálny advokát: A. M. Collins,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Zamestnik izpálnitelen direktor na Dăržaven fond „Zemedelie“, v zastúpení: I. B. Zareva,
- IW, v zastúpení: D. Ormanov, advokat,
- Európska komisia, v zastúpení: G. Koleva a A. Sauka splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: bulharčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 29 ods. 3 druhej vety nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 487), ako aj článku 36 ods. 1, článku 37 ods. 1 a článku 38 nariadenia Komisie (ES) č. 889/2008 z 5. septembra 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá implementácie nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov so zreteľom na ekologickú výrobu, označovanie a kontrolu (Ú. v. EÚ L 250, 2008, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Zamestnik izpälnitelen direktor na Däržaven fond „Zemedelie“ (zástupca výkonného riaditeľa Národného poľnohospodárskeho fondu, Bulharsko) (ďalej len „zástupca výkonného riaditeľa“) a IW, zaregistrovaným ako poľnohospodár, vo veci zamietnutia finančnej pomoci na základe opatrenia 11 „Ekologické poľnohospodárstvo“ bulharského programu rozvoja vidieka na obdobie 2014 – 2020 (ďalej len „predmetné opatrenie“), a to z dôvodu, že IW ako žiadateľ o túto podporu nedodržiaval povinnosť neprekročiť minimálne obdobia konverzie na ekologické poľnohospodárstvo.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie (ES) č. 834/2007

- 3 Odôvodnenie 25 nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 z 28. júna 2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov, ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 2092/91 (Ú. v. EÚ L 189, 2007, s. 1), stanovuje:

„Považuje sa... za vhodné, aby sa používanie loga EÚ obmedzilo na produkty, ktoré obsahujú iba alebo takmer iba ekologické zložky, s cieľom nezavádzať spotrebiteľov, pokiaľ ide o ekologickú povahu celého produktu. Preto by nemalo byť povolené používanie loga EÚ na označovanie produktov vyrobených v období konverzie...“

- 4 Článok 2 tohto nariadenia s názvom „Vymedzenie pojmov“ stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) ‚ekologická výroba‘ je využívanie výrobných metód v súlade s pravidlami stanovenými v tomto nariadení vo všetkých stupňoch výroby, prípravy a distribúcie;

...

f) ‚živočĚšna vĚroba‘ je chov domácĚch alebo zdomĀcnenĚch suchozemskĚch zvĚrat (vrĀtane hmyzu);

...

h) ‚konverzia‘ je prechod z neekologickeho poĤnohospodĀrstva na ekologickĚ počas ustanovenĚho ĀasovĚho obdobia, počas ktorĚho sa uplatĤujĤ ustanovenia tĚkajĤce sa ekologickej vĚroby;

...“

5 ĀlĀnok 17 tohto nariadenia s nĀzvom „Konverzia“ stanovuje:

„1. Na farmu, ktorĀ zaĀĤna s ekologickou vĚrobou, sa vzĤahujĤ tieto pravidlĀ:

a) obdobie konverzie sa zaĀne Āo najskĚr potom ako prevĀdzkovateĤ oznĀmi svoju ĀinnosĤ prĤslušnĚm orgĀnom a podriadi svoj podnik kontrolnĚmu systĚmu v sĤlade s ĀlĀnokom 28 ods. 1;

b) počas obdobia konverzie sa uplatĤujĤ vĚetky pravidlĀ, ktorĚ stanovuje toto nariadenie;

c) definujĤ sa obdobia konverzie špecifickĚ pre konkrĚtny typ rastlinnej alebo živoĀĚšnej vĚroby;

...

f) zvĚratĀ a produkty z nich vyrobenĚ počas obdobia konverzie uvedenĚho v pĤsmene c) sa nesmĤ uvĀdzaĤ na trh s oznaĀeniami uvedenĚmi v ĀlĀnokoch 23 a 24, ktorĚ sa pouŤivajĤ na oznaĀovanie produktov a pri reklame na produkty.

...“

Nariadenie Ā. 889/2008

6 OdĚvodnenie 23 nariadenia Ā. 889/2008 znie takto:

„Konverzia na spĚsob ekologickej vĚroby vyŤaduje urĀitĚ obdobia na prĤpĚsobenie vĚetkĚch pouŤivanĚch prostriedkov. Mali by sa stanoviĤ osobitnĚ lehoty pre rĚzne sektory vĚroby v zĀvislosti od predĤĀdzajĤcej vĚroby na farme.“

7 ĀlĀnok 36 tohto nariadenia s nĀzvom „Rastliny a rastlinnĚ vĚrobky“, ktorĚ sa nachĀdza v kapitole 5 s nĀzvom „PravidlĀ konverzie“ hlavy II uvedenĚho nariadenia, v odseku 1 stanovuje:

„1. Na to, aby sa rastliny a rastlinnĚ vĚrobky povaŤovali za ekologickĚ, musia sa na pozemkoch počas obdobia konverzie trvĀjĤcej najmenej dva roky pred siatĤm alebo v prĤpade trĀvnĚch porastov alebo viacroĀnĚch krmovĤn najmenej dva roky pred tĚm, ako sa pouŤijĤ ako krmivo z ekologickĚho poĤnohospodĀrstva, alebo v prĤpade viacroĀnĚch plodĤn inĚch ako krmoviny najmenej tri roky pred prvou Ťrodou ekologickĚch vĚrobkov uplatĤovaĤ pravidlĀ vĚroby uvedenĚ v ĀlĀnokoch 9, 10, 11 a 12 nariadenia [Ā. 834/2007] a kapitoly I tohto nariadenia, a ak je to vhodnĚ, vĤnimky z pravidiel vĚroby uvedenĚ v kapitole 6 tohto nariadenia.“

- 8 Článok 37 uvedeného nariadenia, nazvaný „Osobitné pravidlá konverzie pre pôdu spojenú s ekologickou živočíšnou výrobou“, v odseku 1 stanovuje:

„Pravidlá konverzie, ako sa uvádzajú v článku 36 tohto nariadenia, sa uplatňujú na celú plochu výrobnnej jednotky, na ktorej sa vyrába krmivo pre zvieratá.“

- 9 Článok 38 toho istého nariadenia s názvom „Hospodárske zvieratá a výrobky živočíšneho pôvodu“ stanovuje:

„1. Pokiaľ bol privezený dobytok z neekologických hospodárstiev do podniku v súlade s ustanoveniami článku 14 ods. 1 písm. a) bodu ii) nariadenia [č. 834/2007] a článku 9 a/alebo článku 42 tohto nariadenia a ak sa výrobky živočíšneho pôvodu majú predávať ako ekologické výrobky, pravidlá výroby, ako sa uvádzajú v článkoch 9, 10, 11 a 14 nariadenia [č. 834/2007] a v kapitole 2 hlavy II a ak je to vhodné, v článku 42 tohto nariadenia, sa musia uplatňovať minimálne:

- a) 12 mesiacov v prípade koní a hovädzieho dobytku, vrátane druhov *bubalus* a *bizón*, na produkciu mäsa a v každom prípade najmenej tri štvrtiny ich života;
- b) šesť mesiacov v prípade malých prežúvavcov a ošípaných a zvierat na produkciu mlieka;
- c) 10 týždňov v prípade hydiny na produkciu mäsa privezenej pred dosiahnutím veku troch dní;
- d) šesť týždňov v prípade hydiny na produkciu vajec.

2. Pokiaľ sa na začiatku konverzie v hospodárstve nachádzajú zvieratá podľa článku 14 ods. 1 písm. a) bodu iii) nariadenia [č. 834/2007], ich produkty možno považovať za ekologické v prípade, že prebieha konverzia celej výrobnnej jednotky súčasne, vrátane hospodárskych zvierat, pastvín a/alebo akejkoľvek pôdy využívannej na produkciu krmív pre zvieratá. Celkové spojené obdobie konverzie určené pre existujúce zvieratá a ich potomstvo, pastviny a/alebo akúkoľvek pôdu využívanú na krmivo pre zvieratá sa môže znížiť na 24 mesiacov, ak sa zvieratá krmia hlavne výrobkami z tejto výrobnnej jednotky.

3. Včelárske výrobky sa môžu predávať s odkazmi na postup ekologickej výroby len v prípade, ak sa pravidlá ekologickej výroby dodržiavali minimálne jeden rok.

4. Obdobie konverzie sa neuplatňuje pre včelstvá v prípade uplatňovania článku 9 ods. 5 tohto nariadenia.

5. Počas obdobia konverzie sa vosk nahradí voskom pochádzajúcim z ekologického včelárstva.“

Nariadenie č. 1305/2013

- 10 Odôvodnenie 23 nariadenia č. 1305/2013 stanovuje:

„Platby poľnohospodárom na konverziu na ekologické poľnohospodárstvo alebo na jeho zachovanie by mali povzbudzovať poľnohospodárov k účasti na takýchto režimoch, a tým odpovedať na rastúci dopyt spoločnosti po používaní poľnohospodárskych postupov šetrných k životnému prostrediu a po vysokých normách pre dobré životné podmienky zvierat. S cieľom zvýšiť účinnosť prínosov týchto opatrení pre biologickú diverzitu by sa mali povzbudzovať

opatrenia ekologického poľnohospodárstva... S cieľom predísť rozsiahlemu návratu poľnohospodárov ku konvenčnému poľnohospodárstvu by sa mali podporovať opatrenia na konverziu aj opatrenia na zachovanie. Platby by mali prispieť ku krytiu vzniknutých ďalších nákladov a straty príjmu v dôsledku záväzku a mali by sa vzťahovať iba na záväzky, ktoré presahujú príslušné povinné normy a požiadavky. Členské štáty by mali tiež zabezpečiť, aby platby poľnohospodárom nevedli k dvojitému financovaniu podľa tohto nariadenia i nariadenia [Európskeho parlamentu a Rady] (EÚ) č. 1307/2013 [zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 608)]. V záujme zabezpečenia účinného využívania zdrojov EPFRV by sa mala podpora obmedziť na aktívnych poľnohospodárov v zmysle článku 9 nariadenia [č. 1307/2013].“

- 11 Článok 29 nariadenia č. 1305/2013, nazvaný „Ekologické poľnohospodárstvo“, stanovuje:

„1. Podpora v rámci tohto opatrenia sa poskytuje na hektár poľnohospodárskej plochy poľnohospodárom alebo skupinám poľnohospodárov, ktorí sa dobrovoľne zaviazu prejsť na postupy a metódy ekologického poľnohospodárstva alebo ich naďalej dodržiavať tak, ako sa vymedzuje v nariadení [č. 834/2007], a ktorí sú aktívnymi poľnohospodármi v zmysle článku 9 nariadenia [č. 1307/2013].

...

3. Záväzky v rámci tohto opatrenia sa prijímajú na obdobie piatich až siedmich rokov. Ak sa poskytuje podpora na prechod na ekologické poľnohospodárstvo, môžu členské štáty určiť kratšie počiatkové obdobie zodpovedajúce dobe prechodu. Ak sa poskytuje podpora na zachovanie ekologického poľnohospodárstva, môžu členské štáty vo svojich programoch rozvoja vidieka stanoviť ročné predĺženie po uplynutí počiatkového obdobia. V prípade nových záväzkov týkajúcich sa zachovania, ktoré priamo nadväzujú na záväzky vykonané počas počiatkového obdobia, môžu členské štáty vo svojich programoch rozvoja vidieka určiť kratšie obdobie.

...“

Bulharské právo

- 12 Článok 11 ods. 5 Naredba n° 4 za prilagane na mjarka 11 „Biologično zemedelie“ ot Programata za razvitie na selskite rajoni za perioda 2014 – 2020 (vyhláška č. 4 o vykonávaní opatrenia 11 „Ekologické poľnohospodárstvo“ programu rozvoja vidieka na obdobie 2014 – 2020) z 24. februára 2015 (ďalej len „vyhláška č. 4“) stanovuje:

„5. Prijemcovia pomoci dostávajú platby uvedené v odseku 1 počas obdobia, ktoré nepresahuje minimálne obdobia konverzie na ekologickú výrobu v súlade s článkom 36 ods. 1, článkom 37 ods. 1 a článkom 38 nariadenia [č. 889/2008].“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 13 IW podal žiadosť o finančnú podporu na rok 2016, už druhý rok po sebe, v rámci zložky „Ekologické včelárstvo“ predmetného opatrenia. Táto žiadosť sa týkala 150 kolónií včiel v procese konverzie na ekologické včelárstvo, pričom úle sa nachádzajú v obci Belica (Bulharsko).

- 14 Zástupca výkonného riaditeľa vydal v súvislosti s predmetným opatrením na rok 2016 oznámenie, ktorým v podstate túto žiadosť zamietol.
- 15 IW napadol toto oznámenie na Administrativen sād Sliven (Správny súd Sliven, Bulharsko), ktorý uvedené oznámenie zrušil a vrátil vec zástupcovi výkonného riaditeľa na nové rozhodnutie o žiadosti IW o finančnú podporu.
- 16 Po novom preskúmaní uvedenej žiadosti zástupca výkonného riaditeľa vydal druhé oznámenie v rámci predmetného opatrenia na rok 2016, ktorým opätovne odmietol priznať požadovanú podporu (ďalej len „druhé oznámenie“). V tomto oznámení sa uvádzalo, že pre kolónie včiel deklarované v žiadosti o podporu na rok 2016 v rámci predmetného opatrenia treba rok 2016 považovať za druhý rok od posledného záväzku IW v rámci zložky „Ekologické včelárstvo“ a že povinnosť neprekročiť minimálne obdobia konverzie stanovené v podstate v článku 11 ods. 5 vyhlášky č. 4 nebola dodržaná.
- 17 IW sa proti druhému oznámeniu odvolal na Administrativen sād Sliven (Správny súd Sliven), ktorý vec postúpil na Administrativen sād Chaskovo (Správny súd Chaskovo, Bulharsko).
- 18 Tento súd zrušil toto druhé oznámenie a vrátil vec zástupcovi výkonného riaditeľa na nové rozhodnutie.
- 19 Zástupca výkonného riaditeľa podal kasačnú sťažnosť proti rozsudku Administrativen sād Chaskovo (Správny súd Chaskovo) na Vārchoven administrativen sād (Najvyšší správny súd, Bulharsko), ktorý je vnútroštátnym súdom podávajúcim návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 20 Vnútroštátny súd má pochybnosti týkajúce sa výkladu článku 29 ods. 3 druhej vety nariadenia č. 1305/2013, ako aj článku 36 ods. 1, článku 37 ods. 1 a článku 38 nariadenia č. 889/2008, ktorý považuje za potrebný na rozhodnutie vo veci samej.
- 21 Za týchto podmienok Vārchoven administrativen sād (Najvyšší správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
 - „1. Má sa článok 29 ods. 3 druhá veta nariadenia [č. 1305/2013] vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnemu ustanoveniu, [akým je článok 11 ods. 5 (predtým ods. 4) vyhlášky č. 4], ktoré obmedzuje možnosť získať finančnú podporu na konverziu na ekologickú výrobu na obdobie nepresahujúce minimálne obdobia konverzie uvedené v článku 36 ods. 1, článku 37 ods. 1 a článku 38 nariadenia [č. 889/2008]?
 2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, má sa článok 29 ods. 3 druhá veta nariadenia č. 1305/2013 vykladať v tom zmysle, že členské štáty sú oprávnené normatívne stanoviť najdlhšie prípustné obdobie pre poskytnutie podpory na konverziu na ekologické poľnohospodárstvo len a výlučne podľa druhu výroby, a nie podľa osobitostí konkrétneho prípadu?
 3. Ako sa má vykladať formulácia ‚členské štáty [môžu] určiť kratšie počiatkové obdobie zodpovedajúce dobe prechodu‘ (článok 29 ods. 3 [druhá veta] nariadenia č. 1305/2013)? Používajú sa pojmy ‚počiatkové obdobie‘ a ‚doba prechodu‘ synonymne, alebo majú rôzne významy?

4. MÄ sa formulÄcia ‚Älenské štÄty [môžu] urÄiÄ kratšie poÄiatoÄné obdobie zodpovedÄjúce dobe prechodu‘ uvedenÄ v Älánku 29 ods. 3 nariadenia Ä. 1305/2013 vykladaÄ v tom zmysle, že celÉ opatrenie ‚Ekologické poÄnohospodÄrstvo‘ môže byÄ pre Äinnosti ‚prechodu‘ na ekologické poÄnohospodÄrstvo poÄžadované a financované na kratšie obdobie, ako je obdobie uvedené v Älánku 29 ods. 3 prvej vete uvedenÉho nariadenia, alebo v tom zmysle, že v rÄmci celkovÉho zÄväzku tÄkajúceho sa ‚ekologického poÄnohospodÄrstva‘ existuje poÄiatoÄné obdobie pre Äinnosti počas prechodu na ekologické poÄnohospodÄrstvo?“

O prejudiciÄlnych otÄzkach

22. Svojimi prejudiciÄlnymi otÄzkami vnÄtroštÄtny sÅd poÄžaduje vÄklad viacerÝch ustanovenÄ práva Ånie, najmä Älánku 29 ods. 3 nariadenia Ä. 1305/2013, ako aj Älánku 36 ods. 1, Älánku 37 ods. 1 a Älánku 38 nariadenia Ä. 889/2008.
23. Na Åvod treba pripomenÅÄ, že podľa ustÄlenej judikatÅry pri otÄzkach tÄkajÅcich sa vÄkladu práva Ånie poloÅenÝch vnÄtroštÄtnym sÅdom v prÄvnom a skutkovom rÄmci, ktorÝ tento sÅd vymedzÄ na vlastnÅ zodpovednosÄ a ktorÉho sprÄvnosÄ SÅdnemu dvoru neprÄnÄleÅÄ preverovaÄ, platÄ prezumpcia relevantnosti (rozsudok z 26. marca 2020, Miesto Åowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 43, ako aj citovaná judikatÅra).
24. Z ustÄlenej judikatÅry vÅak tieÅ vyplÅva, že konanie, ktorÉ upravuje ÄlÄnok 267 ZFEÅ, je nÄstrojom spoluprÄce medzi SÅdnym dvorom a vnÄtroštÄtnymi sÅdmi, prostrednÄctvom ktorÉho SÅdny dvor poskytuje tÅmto sÅdom vÄklad práva Ånie potrebnÝ na vÄrieÅenie sporov, ktorÉ prejednÄvÄjÅ. OdÅvodnenÄm nÄvrhu na zaÄatie prejudiciÄlného konania nie je formulovanie poradnÝch nÄzorov na vÅeobecnÉ alebo hypotetickÉ otÄzky, ale potreba, ktorÄ je vnÅtorne spÄtÄ s efektÄvnym rieÅenÄm urÄitÉho sporu (rozsudok z 26. marca 2020, Miesto Åowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 44, ako aj citovaná judikatÅra).
25. Ako vyplÅva zo samotného znenia ÄlÄnku 267 ZFEÅ, poÄžadované rozhodnutie o prejudiciÄlnej otÄzke musÄ byÄ ‚nevyhnutné‘ na to, aby umožnilo vnÄtroštÄtnemu sÅdu ‚vÄdaÄ rozsudok‘ vo veci, ktorÄ mu bola predloÅenÄ (rozsudok z 26. marca 2020, Miesto Åowicz a Prokurator Generalny, C-558/18 a C-563/18, EU:C:2020:234, bod 45, ako aj citovaná judikatÅra).
26. Je vÅak zjavnÉ, že ÄlÄnok 36 ods. 1 a ÄlÄnok 37 ods. 1 nariadenia Ä. 889/2008, ako sÅ uvedené v prvej prejudiciÄlnej otÄzke, sa tÄkÄjÅ pravidelÄ, ktorÉ sa vzÄhÄjÅjÅ na jednej strane na rastliny a rastlinné vÝrobky, a na druhej strane na pÅdu spojenÅ s ekologickou ÅivoÄiÅnou vÝrobou. Tieto ustanovenia sa teda nezdÄjÅ byÄ priamo relevantné na Åcely vÄrieÅenia sporu vo veci samej, ktorÝ sa tÄka Åiadosti o finanÄnÅ pomoc na konverziu vÄelstiev na ekologické vÄelÄrstvo.
27. PrvÅ prejudiciÄlnÅ otÄzku preto treba vyhlÄsiÄ za neprÄpustnÅ v rozsahu, v akom sa tÄka Älánku 36 ods. 1 a Älánku 37 ods. 1 nariadenia Ä. 889/2008.
28. ÄlÄnok 38 tohto nariadenia sa zdÄ byÄ priamo relevantnÝ na Åcely vÄrieÅenia sporu vo veci samej, v rozsahu, v akom jeho odsek 3 stanovuje minimÄlne obdobie konverzie pre vÄelÄrske vÝrobky.
29. V dÅsledku toho treba konÅtatovaÄ, že vnÄtroštÄtny sÅd sa svojimi otÄzkami, ktorÉ treba preskÅmaÄ spoločne, v podstate pÅta, Äi sa mÄ ÄlÄnok 29 ods. 3 druhÄ veta nariadenia Ä. 1305/2013 vykladaÄ v tom zmysle, že po prvÉ nebrÄni vnÄtroštÄtnemu ustanoveniu, ktorÉ obmedzuje moÅnosÄ zÄskaÄ finanÄnÅ podporu na konverziu vÄelstiev na ekologické vÄelÄrstvo na

minimálne obdobie konverzie uvedené v článku 38 ods. 3 nariadenia č. 889/2008, že po druhé členské štáty môžu stanoviť maximálnu lehotu na poskytnutie podpory pri prechode na ekologické poľnohospodárstvo len a výlučne podľa druhu výroby, a nie podľa osobitostí konkrétneho prípadu, a že po tretie členské štáty môžu rozhodnúť, že prechod na ekologické poľnohospodárstvo môže byť dôvodom na podporu na kratšie obdobie, ako je obdobie piatich až siedmich rokov stanovené v článku 29 ods. 3 prvej vete nariadenia č. 1305/2013.

- 30 Podľa ustálenej judikatúry je pri výklade ustanovenia práva Únie nutné vziať do úvahy nielen jeho doslovné znenie, ale aj vzájomný kontext a ciele právnej úpravy, ktorej je súčasťou (rozsudok z 22. januára 2020, *Ursa Major Services*, C-814/18, EU:C:2020:27, bod 49 a citovaná judikatúra).
- 31 Pokiaľ ide o znenie druhej vety článku 29 ods. 3 nariadenia č. 1305/2013, treba pripomenúť, že podľa tohto ustanovenia „ak sa poskytuje podpora na prechod na ekologické poľnohospodárstvo, môžu členské štáty určiť kratšie počiatočné obdobie zodpovedajúce dobe prechodu“.
- 32 V prvom rade treba poznamenať, že pojem „konverzia“ je definovaný v článku 2 písm. h) nariadenia č. 834/2007 ako prechod z neekologického poľnohospodárstva na ekologické počas ustanoveného časového obdobia, počas ktorého sa uplatňujú ustanovenia týkajúce sa ekologickej výroby.
- 33 Článok 17 nariadenia č. 834/2007 s názvom „Konverzia“ stanovuje pravidlá, ktoré sa uplatňujú na podniky, ktoré začínajú ekologickú výrobu, pričom na jednej strane sa v odseku 1 písm. a) stanovuje, že „obdobie konverzie“ začne čo najskôr po tom, ako prevádzkovateľ oznámi svoju činnosť príslušným orgánom a podriadi svoj podnik kontrolnému systému v súlade s článkom 28 ods. 1, a na druhej strane v odseku 1 písm. b) stanovuje, že počas obdobia konverzie sa uplatňujú všetky pravidlá, ktoré stanovuje toto nariadenie.
- 34 Podľa článku 17 ods. 1 písm. c) tohto nariadenia sa definujú obdobia konverzie špecifické pre konkrétny typ rastlinnej alebo živočíšnej výroby.
- 35 Z článku 17 ods. 1 písm. f) uvedeného nariadenia v spojení s článkami 23 a 24 toho istého nariadenia vyplýva, že počas obdobia konverzie, hoci sa uplatňujú ustanovenia týkajúce sa ekologického spôsobu výroby, poľnohospodári nesmú uvádzať na trh zvieratá a produkty živočíšneho pôvodu počas tohto obdobia s použitím výrazov na označení a v reklame, ktoré odkazujú na ekologický spôsob výroby.
- 36 Nariadenie č. 889/2008 o podrobných pravidlách implementácie nariadenia č. 834/2007 definuje v hlave II kapitole 5 s názvom „Pravidlá konverzie“ osobitné obdobia konverzie pre každý typ rastlinnej a živočíšnej výroby.
- 37 Článok 38 ods. 3 nariadenia č. 889/2008, ktorý sa nachádza v tejto kapitole 5, stanovuje, že „včelárske výrobky sa môžu predávať s odkazom na postup ekologickej výroby len v prípade, ak sa pravidlá ekologickej výroby dodržiavali minimálne jeden rok“.
- 38 Zo znenia tohto ustanovenia jasne vyplýva, že harmonizované obdobie konverzie, ktoré je v ňom stanovené, je minimálnym obdobím, pred ktorého uplynutím sa včelárske výrobky nesmú predávať s odkazom na ekologickú výrobu. Osobitný prípad, v ktorom sa táto povinnosť dodržiavať minimálne obdobie konverzie nemusí uplatňovať, je stanovený v odseku 4 článku 38 tohto nariadenia.

- 39 Pokiaľ ide ďalej o pojem „počiatocné obdobie“ uvedený v článku 29 ods. 3 druhej vety nariadenia č. 1305/2013, treba zdôrazniť, že hoci sa v tomto nariadení opakovane používa, nie je v ňom definovaný. Nie je definovaný ani v nariadení č. 834/2007, ani v nariadení č. 889/2008. Treba ho teda vykladať s prihliadnutím na jeho obvyklý význam a kontext, v ktorom sa všeobecne používa (pozri analogicky rozsudky zo 16. júla 2009, Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, bod 34, ako aj z 27. februára 2014, van der Ham et van der Ham-Reijersen van Buuren, C-396/12, EU:C:2014:98, bod 32).
- 40 V tejto súvislosti pojem „počiatocné obdobie“ zvyčajne označuje obdobie začiatku. Prvá veta článku 29 ods. 3 nariadenia č. 1305/2013 pritom stanovuje, že „záväzky v rámci tohto opatrenia sa prijímajú na obdobie piatich až siedmich rokov“. Druhá veta tohto ustanovenia však stanovuje, že ak členské štáty poskytujú podporu na prechod na ekologické poľnohospodárstvo, „môžu“ určiť „kratšie počiatocné obdobie zodpovedajúce dobe prechodu“.
- 41 Treba teda konštatovať, že vzhľadom na kontext článku 29 ods. 3 druhej vety nariadenia č. 1305/2013 sa pojem „počiatocné obdobie“ vzťahuje na obdobie, počas ktorého poľnohospodári prijímajú záväzky v rámci tohto ustanovenia, ktoré môže byť kratšie ako obdobie piatich až siedmich rokov uvedené v prvej vete toho istého odseku.
- 42 Týmito záväzkami sú podľa článku 29 ods. 1 nariadenia č. 1305/2013 dobrovoľné záväzky, ktoré prijali poľnohospodári alebo skupiny poľnohospodárov s cieľom získať podporu poskytovanú v rámci opatrenia „Ekologické poľnohospodárstvo“. Ide o záväzky zachovať alebo prijať postupy a metódy ekologického poľnohospodárstva, ako sú definované v nariadení č. 834/2007.
- 43 Z toho vyplýva, že pojmy „počiatocné obdobie“ a „obdobie konverzie“ obsiahnuté v článku 29 ods. 3 druhej vety nariadenia č. 1305/2013 nemajú rovnaký význam, keďže „počiatocné obdobie“ sa vzťahuje na prvý záväzok prijatý príjemcom podpory poskytnutej na základe tohto ustanovenia, zatiaľ čo druhý pojem je definovaný v článku 17 nariadenia č. 834/2007.
- 44 Treba tiež pripomenúť, že členské štáty vykonávajú nariadenie č. 1305/2013 prostredníctvom svojich programov podpory rozvoja vidieka a že toto nariadenie im ponecháva možnosť prijať súbor opatrení zameraných na splnenie priorít Európskej únie pre rozvoj vidieka. Každý členský štát by mal preto prijať národný program rozvoja vidieka pokrývajúci celé jeho územie, viaceré regionálne programy alebo národný program súčasne so súborom regionálnych programov takým spôsobom, aby tieto programy vykonávali stratégiu s cieľom reagovať na priority Únie pre rozvoj vidieka. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie č. 1305/2013 ponecháva členským štátom mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o spôsoby vykonania pomoci, ktorú upravuje. Táto miera voľnej úvahy sa môže týkať formy národných programov rozvoja vidieka a uplatnení ustanovení tohto nariadenia (pozri rozsudok z 1. decembra 2011, DELID, C-409/21, EU:C:2022:946, body 25 až 27 a 29, ako aj citovanú judikatúru).
- 45 V dôsledku toho treba konštatovať, že vzhľadom na znenie a kontext článku 29 ods. 3 druhej vety nariadenia č. 1305/2013, ak sa záväzky týkajúce sa zachovania alebo dobrovoľného prijatia postupov a metód ekologického poľnohospodárstva prijímajú na obdobie piatich až siedmich rokov, členské štáty majú v prípade poskytnutia pomoci na konverziu na ekologické poľnohospodárstvo možnosť stanoviť kratšie počiatocné obdobie, počas ktorého sa tento záväzok prijíma, pod podmienkou, že je v súlade s príslušným obdobím konverzie *rationae materiae*, ako je harmonizované nariadením č. 889/2008. V prejednávanej veci ide o minimálne jednoročné obdobie konverzie stanovené na konverziu na ekologické včelárstvo podľa článku 38 ods. 3 nariadenia č. 889/2008.

- 46 Z vyššie uvedeného vyplýva, že členské štáty môžu stanoviť, že minimálne uplatniteľné obdobie konverzie, ako je harmonizované a stanovené v nariadení č. 889/2008, sa na ich území zhoduje s maximálnou dĺžkou poskytovania finančnej podpory na konverziu na ekologické poľnohospodárstvo.
- 47 Pokiaľ ide v podstate o otázku, či dobu konverzie možno určiť len podľa druhu výroby, a nie podľa osobitostí konkrétneho prípadu, stačí pripomenúť, že členský štát musí dodržiavať článok 17 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 834/2007, podľa ktorého sú osobitné obdobia konverzie vymedzené podľa druhu rastlinnej alebo živočíšnej výroby, ako aj nariadenie č. 889/2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá implementácie nariadenia Rady (ES) č. 834/2007, ktoré definuje tieto osobitné obdobia konverzie podľa druhu rastlinnej alebo živočíšnej výroby v kapitole 5 hlavy II tohto nariadenia. Z článku 38 ods. 3 nariadenia č. 889/2008 vyplýva, že pre včelárske výrobky existuje osobitné obdobie konverzie.
- 48 Treba pripomenúť, že tieto nariadenia sú záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. Členský štát teda nemôže stanoviť obdobia konverzie, ktoré sa líšia od harmonizovaných období konverzie, ktoré sú stanovené v nariadení č. 889/2008.
- 49 Vyššie uvedené úvahy potvrdzujú ciele právnej úpravy, ktorej súčasťou je druhá veta článku 29 ods. 3 nariadenia č. 1305/2013.
- 50 Podľa odôvodnenia 23 tohto nariadenia s cieľom predísť rozsiahlemu návratu poľnohospodárov ku konvenčnému poľnohospodárstvu by sa mali podporovať obidve opatrenia na konverziu na ekologické poľnohospodárstvo, ako aj opatrenia na zachovanie ekologického poľnohospodárstva. Okrem toho by platby mali prispieť k pokrytiu vzniknutých ďalších nákladov a strát príjmu v dôsledku prijatých záväzkov a mali by sa vzťahovať iba na záväzky, ktoré presahujú príslušné povinné požiadavky a normy. Členské štáty by mali tiež napokon zabezpečiť, aby platby poľnohospodárom nevedli k dvojitému financovaniu podľa nariadenia č. 1305/2013 a nariadenia č. 1307/2013.
- 51 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 29 ods. 3 druhá veta nariadenia č. 1305/2013 sa má vykladať v tom zmysle, že:
- nebráni vnútroštátnemu ustanoveniu, ktoré obmedzuje možnosť získať finančnú podporu na konverziu na ekologické včelárstvo na minimálne obdobie konverzie uvedené v článku 38 ods. 3 nariadenia č. 889/2008,
 - členské štáty môžu týmto spôsobom stanoviť maximálnu dĺžku poskytovania podpory na konverziu na ekologické poľnohospodárstvo v súlade s osobitným obdobím konverzie, ktoré je v súlade s článkom 17 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 834/2007, vymedzené pravidlami Únie výlučne z hľadiska druhu rastlinnej alebo živočíšnej výroby,
 - členské štáty teda môžu rozhodnúť, že konverzia na ekologické poľnohospodárstvo môže byť dôvodom na poskytnutie podpory na kratšie obdobie, ako je obdobie piatich až siedmich rokov stanovené v článku 29 ods. 3 prvej vete nariadenia č. 1305/2013.

O trovách

- 52 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny m dvorom má vo vzťahu k účastníkomi konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdny m dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (desiata komora) rozhodol takto:

Ālánok 29 ods. 3 druhá veta nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ĀÚ) č. 1305/2013 zo 17. decembra 2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ĀS) č. 1698/2005

sa má vykladať v tom zmysle, že:

- nebráni vnútroštátnemu ustanoveniu, ktoré obmedzuje možnosť získať finančnú podporu na konverziu na ekologické vĚelárstvo na minimálne obdobie konverzie uvedené v článku 38 ods. 3 nariadenia Komisie (ĀS) č. 889/2008 z 5. septembra 2008, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá implementácie nariadenia Rady (ĀS) č. 834/2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov so zreteľom na ekologickú výrobu, označovanie a kontrolu,
- členské štáty môžu týmto spôsobom stanoviť maximálnu dĺžku poskytovania podpory na konverziu na ekologické poľnohospodárstvo v súlade s osobitným obdobím konverzie, ktoré je v súlade s článkom 17 ods. 1 písm. c) nariadenia (Rady) č. 834/2007 z 28. júna 2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ĀHS) č. 2092/91, vymedzené pravidlami Európskej únie výlučne z hľadiska druhu rastlinnej alebo živočíšnej výroby,
- členské štáty teda môžu rozhodnúť, že konverzia na ekologické poľnohospodárstvo môže byť dôvodom na poskytnutie podpory na kratšie obdobie, ako je obdobie piatich až siedmich rokov stanovené v článku 29 ods. 3 prvej vete nariadenia č. 1305/2013.

Podpisy